

(สำเนา)

ที่ 16087/2502

กระทรวงมหาดไทย

19 ตุลาคม 2502

เรื่อง ให้ตรวจสอบกำหนดเขตท้องที่การปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ 5829/2498 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2498

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตัวอย่างแนวกำหนดเขตท้องที่การปกครอง 1 ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ให้จังหวัดดำเนินการสำรวจและกำหนดเขตท้องที่การปกครองไว้เป็นหลักฐานของจังหวัด กับให้ส่งไปยังกระทรวงมหาดไทย จำนวน 1 ชุด แล้ว นั้น

ปรากฏว่า การกำหนดเขตท้องที่การปกครองของจังหวัดต่าง ๆ ส่วนมากไม่ได้แจ้งแนวเขตท้องที่ในค้ำที่มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดอื่นให้ละเอียดชัดเจน นอกจากนี้แต่ละจังหวัดก็สำรวจแนวเขตเพียงเท่าที่มีหลักฐานเชื่อได้เฉพาะของจังหวัดเท่านั้น โดยไม่ได้มีการรวมพิจารณาระหว่างอำเภอต่ออำเภอภายในเขตจังหวัดเดียวกัน หรือจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกัน จึงทำให้การกำหนดเขตท้องที่ของจังหวัดและอำเภอดังกล่าวเหลือมล้ำเขตท้องที่ของจังหวัดและอำเภออื่นและเมื่อมีปัญหาในเรื่องเขตท้องที่ระหว่างจังหวัดหรืออำเภอเกิดขึ้นก็ไม่สามารถจะพิจารณาวินิจฉัยให้เสร็จเด็ดขาดไปได้ ประกอบกับระยะเวลาที่ผ่านมาแล้วได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเขตท้องที่ รวมทั้งจัดตั้งอำเภอ ถึงตำบล และหมู่บ้านขึ้นใหม่อยู่หลายแห่ง จึงเป็นการสมควรที่จะได้มีการตรวจสอบและกำหนดเขตท้องที่การปกครองของแต่ละจังหวัดให้เป็นการถูกต้องและแน่นอนเสียใหม่ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ทางราชการยิ่งขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงขอวางแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบและกำหนดเขตท้องที่การปกครองของจังหวัดและอำเภอไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้แยกกำหนดเขตท้องที่เป็นเขตจังหวัด อำเภอ และตำบล ตามแบบตัวอย่างที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ คือ

ก. อาณาเขตท้องที่ ให้แสดงเขตท้องที่แต่ละทิศว่าติดต่อกับท้องที่แห่งใด
ข. แนวเขตท้องที่ ให้ระบุโดยละเอียดและชัดเจนว่า ทิศไหนมีเขตตั้งต้นจากที่ใด ผ่านไปยังท้องที่แห่งใด ในระหว่างจุดเริ่มต้นถึงจุดปลายทางตอนใด มีอะไรเป็นเส้นแบ่ง

1) ถ้ามีแนวธรรมชาติหรือสิ่งสำคัญเป็นเส้นแบ่งเขต เช่น ลำน้ำ ภูเขา ถนน เป็นต้น ให้ระบุว่าถือทางด้านไหนหรือจุดศูนย์กลาง ฯลฯ หากลำน้ำหรือภูเขาชื่อเฉพาะเป็นตอน ๆ ก็ให้ระบุไว้ให้ชัดเจน

2) ถ้าไม่มีแนวธรรมชาติหรือสิ่งสำคัญเป็นเส้นแบ่งเขต ก็ให้ทำหลักปักหมุดเขตไว้ ซึ่งถ้าจะเป็นป้ายกระดานติดกับเสาถาวรแล้วเขียนเครื่องหมายบอกหลักเขตพร้อมกับแจ้งแนวเขตไว้ก็จะเป็นการดียิ่ง

2. เมื่อจังหวัด อำเภอ ได้ตรวจสอบและบันทึกกำหนดเขตท้องที่ปกครองเสร็จแล้ว ให้ดำเนินการเพื่อความแน่นอนอีกครั้ง ดังนี้

ก) อำเภอต่าง ๆ ภายในเขตจังหวัดเดียวกัน ให้แต่ละอำเภอส่งบันทึกกำหนดเขตท้องที่ปกครองของตนไปยังอีกอำเภอหนึ่งที่มีอาณาเขตติดต่อกัน เพื่อขอให้ตรวจสอบและยืนยันเพื่อรวมเข้าเป็นหลักฐานการกำหนดเขตท้องที่ไว้ด้วย

ข) ให้แต่ละจังหวัดส่งบันทึกกำหนดเขตท้องที่ปกครองของจังหวัดและอำเภอไปยังจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกัน เพื่อให้ตรวจสอบยืนยันแล้วรวมไว้เป็นหลักฐานเช่นเดียวกัน

ในกรณีดังกล่าวข้างต้น หากมีปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับเขตท้องที่ปกครองของจังหวัดหรืออำเภอ ให้ดำเนินการดังนี้

ก) ถ้าเป็นภายในเขตจังหวัดเดียวกัน ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานร่วมพิจารณา กับนายอำเภอท้องที่เกี่ยวข้อง แล้ววินิจฉัยให้เสร็จเด็ดขาดไป

ข) ถ้าเป็นคนละเขตจังหวัดก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่มีปัญหาเกี่ยวกับเขตติดต่อดำเนินการออกไปพิจารณาร่วมกัน ณ เขตท้องที่ที่มีปัญหานั้น

เมื่อดำเนินการวินิจฉัยและตกลงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ทำบันทึกรวมเข้าเป็นหลักฐานการกำหนดเขตท้องที่ไว้ด้วย

3. การตรวจสอบและกำหนดเขตท้องที่ปกครองของจังหวัดและอำเภอนั้นขอให้พิจารณาโดยรอบคอบ เพื่อให้ได้แนวเขตที่เป็นมาแต่เดิมอย่างแท้จริง หากตอนใดเป็นที่สงสัยก็ให้ตรวจสอบหลักฐานการตั้งหน่วยการปกครองนั้น ๆ เช่น ประกาศตั้งตำบล เป็นต้น และดูแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร ประกอบด้วย ถ้ายังเป็นที่ยสงสัยก็ต้องสอบถามบุคคลที่เคยดำรงตำแหน่งกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านที่พอจะรู้เห็นสภาพท้องที่นั้นมานานแล้ว

อนึ่ง โดยที่จังหวัดต่าง ๆ ได้มีหลักฐานกำหนดเขตท้องที่การปกครองของจังหวัดอำเภอ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้จัดทำไว้แล้วตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ 4829/2498 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2498 ฉะนั้น ขอให้จังหวัดได้ถือหลักฐานเดิมเป็นแนวดำเนินการตรวจสอบบันทึกหลักฐานการกำหนดแนวเขตท้องที่ปกครองให้เสร็จเรียบร้อยตามตัวอย่างซึ่งได้ส่งมาพร้อมหนังสือนี้ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้เก็บไว้เป็นหลักฐานที่จังหวัด อำเภอและกิ่งอำเภอ แห่งละ 1 ชุด กับให้ส่งไปยังกระทรวงมหาดไทย จำนวน 2 ชุด ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2502 ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

พ.ต.อ.นครรัฐเขตต์

(ขุนนครรัฐเขตต์)

รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย